

dosarul nr. 2ra-472/19

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (V. Severin)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Vieru Natalia, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vieru Natalia împotriva lui Dohocher Petru, intervenient accesoriu Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității în Republica Moldova cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, constatarea acțiunilor drept discriminare pe criteriu de opinie, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Vieru Natalia și a fost menținută hotărârea din 26 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul central,

c o n s t a ț ă:

La 12 noiembrie 2014 Vieru Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dohocher Petru, intervenient accesoriu Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității în Republica Moldova cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, constatarea acțiunilor drept discriminare pe criteriu de opinie, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că 17.11.2013, în com. Vatici r. Orhei, a fost desfășurată adunarea AO „Apa Codrilor” cu consumatorii de apă. În cadrul acestei adunări au participat toți locuitorii și beneficiarii de apă din comună. La această adunare a fost ales președinte - Dohocher Petru, care este și primar al comunei.

În cadrul adunării din 17.11.2013, pe ordinea de zi a fost pus spre examinare modificarea contractului dintre furnizor și consumator.

A menționat reclamanta că a studiat minuțios statutul acestei asociații și având un set de documente despre ilegalitățile stabilite referitor la activitatea AO „Apa Codrilor”, la solicitarea sa pârâtul Dohocher Petru a refuzat să-i ofere cuvântul pentru a putea să-și expună opinia privitor la activitatea asociației, prin

aceasta fiindu-i lezat dreptul la libera exprimare, drept asigurat și garantat de Constituția Republicii Moldova și actele internaționale.

Astfel, primarul comunei Vatici, Dohocher Petru a reacționat inadecvat și ofensator față de ea, a numit-o cu cuvinte defăimătoare și care i-a lezat onoarea, demnitatea și reputația profesională ca „cobră” și „minciunoasă” și a menționat la faptul că ea dorește să ducă lumea în eroare privitor la situația de fapt din asociație.

De asemenea, reclamanta invocă că aceste adresări ponegritoare au fost aduse în public în prezența consătenilor, consilierilor locali, consilierilor raionali și în prezența reprezentantului ziarului „Opinia Libera”.

Reclamanta a mai indicat că, în scurt timp după aceasta, la data de 22.11.2013 și 24.01.2014 au fost publicate careva articole în ziarul „Opinia Liberă” referitor la incidentul dat.

La 19.02.2014 a fost depusă o plângere către Inspectoratul de Poliție Orhei pentru a fi investigat cazul. Fiind efectuată o anchetă, s-a constatat prezența semnelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod Contravențional al RM, însă cauza a fost încetată pe motivul survenirii termenului de prescripție a răspunderii contravenționale. Cu toate acestea, au fost colectate mărturiile persoanelor prezente la incident, declarațiile lui Dohocher Petru, din care rezultă că acesta nu a negat și a recunoscut că a înjosit-o în public.

Consideră că i-a fost lezată demnitatea, calitățile sale morale și profesionale având de suferit ca urmare a comportamentului pârâtului. Totodată, mai consideră că comportamentul pârâtului i-a lezat dreptul la libera exprimare.

A solicitat reclamanta apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, prin dezmințirea informației ce lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională de către Dohocher Petru în cadrul ziarului „Opinia Liberă”, publicație regională, constatarea acțiunilor lui Dohocher Petru drept discriminare pe criteriu de opinie, încasarea daunei morale în mărime de 30 000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul central, acțiunea a fost respinsă.

Vieru Natalia a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Vieru Natalia și a fost menținută hotărârea din 26 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul central.

Constatănd că întreaga situație de conflict a fost inițiată din cauza comportamentului provocator, dar și din cauza caracterului Nataliei Vieru, de care aceasta a dat dovadă, fapt sesizat inclusiv de locuitorii satului și luând în considerare relațiile ostile existente dintre părți, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond, care a reținut că pretențiile în partea constatării acțiunilor lui Dohocher Petru drept discriminare pe criteriu de opinie, sunt neîntemeiate. Or, la caz nu au fost probate careva încălcări ale dreptului la libera exprimare, pe faptul că nu a fost permis să-și expună careva opinie. Cu atât mai mult că contrar afirmației Nataliei Vieru, din intervențiile și întrebările adresate,

anume ultima a perturbat mersul ședinței, fapt care a dus la întreruperea adunării AO „Apa Codrilor” cu consumatorii de apă.

La 27 decembrie 2018 Vieru Natalia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat interpretarea eronată a legii, precum și faptul că instanța nu a aplicat legea care trebuie să fie aplicată.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentei copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la 27 decembrie 2018 este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vieru Natalia în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vieru Natalia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Vieru Natalia.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Vieru Natalia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru